

prof.dr.sc. Nirvana Pištoljević

Grad Dubrovnik

RANI RAZVOJ I
ODSTUPANJA
U RAZVOJU DJECE

Autor: prof.dr.sc Nirvana Pištoljević

Prilagodila: Silva Capurso

Izdavač: Udruga Poseban Prijatelj

Lektor: Silva Capurso

Dizajn i tisak: PRESSMAX, Split

Godina izdavanja: 2018.

Tiskanje brosure omogućeno je uz
financijsku podršku grada Dubrovnika.

Dubrovnik

Zahvaljujemo se prof. dr.sc. Nirvani Pištoljević
na ustupljenim materijalim za ovu brošuru.

Udruga "Poseban prijatelj"

Roditelj kao prvi cjeloživotni učitelj svoga djeteta na djetetov pozitivan razvoj najbolje će utjecati ako ga obasipa pažnjom, odobravanjem, ohrabrenjima i pohvalama za pozitivno ponašanje.

Nerijetko su roditelji navikli reagirati na neprikladna ponašanja. Umjesto usmjeravanja na negativne aspekte i zabrane, bolje je usmjeriti se na korekcije i modifikacije neprikladnih ponašanja pružajući djetetu model kako se treba ponašati kada pogriješe.

No što učiniti kada naše dijete ima poteškoće? Najbolji ishodi kod svih razvojnih poremećaja neminovno su vezani uz ranu intervenciju. Što ranije počne rad s djetetom, manje su mogućnosti razvoja kratkotrajnih i/li dugoročnih posljedica razvojnih teškoća.

Čak i prije postavljanja dijagnoze, uočavajući poremećaje u razvoju poželjno je početi s ranom intervencijom. Cilj je umanjiti razvojne teškoće i poboljšati mogućnosti uključivanja u društvo.

Zbog toga Vam ovom prilikom ukazujemo na neke pokazatelje manjih ili većih teškoća u razvoju od najranije dječje dobi kako biste mogli reagirati pravodobno.

Vaša Udruga Poseban prijatelj

Dijete s 12 do 18 mjeseci

Redovni razvoj djeteta

1. Samostalno stoji i može se kretati uz namještaj ili napraviti prve korake
2. Proizvodi zvukove poput – mamam i sl. ili koristi jednostavne riječi – mama
3. Razumije jednostavne usmene zahtjeve – npr. daj + ispružena ruka
4. Pokazuje kažiprstom predmete i gleda ih kada čuje njihovo ime
5. Zna pokazati barem tri dijela tijela (nos, trbuh, ruka, glava i sl.)

Kada se konzultirati s pedijatrom i zatražiti pomoć

1. Dijete ne izgovara prve slogove (bababa, mamam, tatata)
2. Ne uspostavlja kontakt očima i izbjegava gledati osobu koja mu se obraća
3. Ne odaziva se na ime, niti se okreće prema glasovima
4. Ne progovara niti jednu riječ do 18 mjeseci
5. Ne pokazuje prstom što želi s 18 mjeseci

Dijete s 24 mjeseca i do 36 mjeseci

Redovni razvoj djeteta

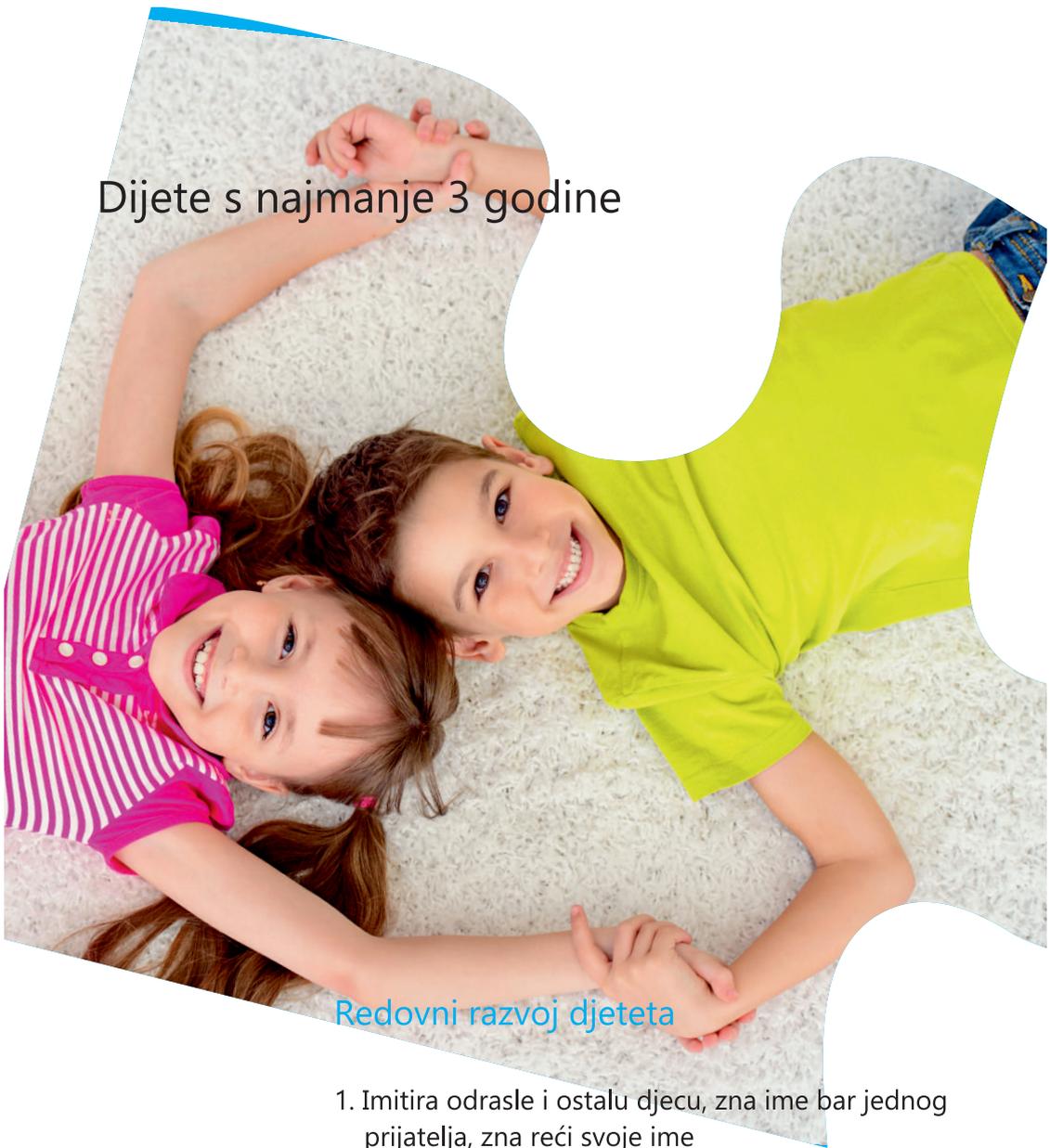
1. Kombinira dvije do tri riječi u kratke rečenice
2. Prosječno zna 50-ak riječi i može imenovati predmete i životinje koje vidi
3. Voli imitirati odrasle, samostalno inicira igru
4. Samostalno jede žlicom, počinje koristiti vilicu, samostalno pere ruke
5. Pjeva dijelove pjesmica, zna kako se glasaju životinje

Kada se konzultirati s pedijatrom i zatražiti pomoć?

1. Ne kombinira najmanje dvije riječi s 2 godine
2. Gubi govor ili ga ne razvija, a ponekad se čini da „ne čuje“ kad mu se obraćate
3. Ne pokazuje zanimanje za okolinu
4. Ne razumije svrhu svakodnevnih predmeta (telefon -prisloni ga uhu i sl.)
5. Ne reagira na usmene zahtjeve (dođi, daj, donesi i sl.)

Dijete s najmanje 3 godine

Redovni razvoj djeteta

1. Imitira odrasle i ostalu djecu, zna ime bar jednog prijatelja, zna reći svoje ime
2. Razumije pojmove: moje, tvoje njegovo
3. Zna imenovati većinu predmeta iz svakodnevnog života
4. Želi se igrati s drugom djecom, igra se izmišljenih situacija (s lutkama i figuricama)
5. Zna koristiti prijedloge (na, u) i antonime, tj. nasuprotnike (vruće-hladno)

Kada se konzultirati s pedijatrom i zatražiti pomoć?

1. Ne zanimaju ga vršnjaci, niti ostala djeca
2. Ne može zadržati pažnju u svakodnevnim situacijama i aktivnostima
3. Ne zna se igrati igračkama
4. Čudna stereotipna (repetitivna, tj. ponavljajuća) ponašanja
5. Pretjerana (opsesivna zaokupljenost) nekim predmetima – vodom, svjetlucavim predmetima, otvaranjem i zatvaranjem npr. ladica...

Učenje kroz igru

VI	DIJETE	VI
Što kaže krava?	MUUUU BEEEE	Bravo, super! Ponoviti pitanje i reći odgovor MUUU da ga dijete ponovi
Daj mi čašu!	Dijete dodaje čašu Dijete ne reagira ili dodaje žlicu	Super, daj 5! Ponoviti zahtjev i skupa s djetetom uzeti čašu.
Dođi i sjedni za stol!	Dijete dolazi i sjeda Dijete nastavlja s igrom	Nasmiješiti se i/li klimnuti glavom Ponoviti zahtjev i navesti dijete da sjedne bez daljnjeg razgovora.

Tiskanje brošure „Rani razvoj i odstupanja u razvoju djece“ financirao je Grad Dubrovnik.

Autor: prof.dr.sc Nirvana Pištoljević

Prilagodila: Silva Capurso

Izdavač: Udruga Poseban Prijatelj

Poseban prijatelj (Udruga za savjetovanje edukaciju i pomoć roditeljima djece s teškoćama u razvoju)

Vlatka Mačeka 122

098/608 742

Pratite nas na Facebook stranici "Udruga Poseban prijatelj Dubrovnik"

Podržite nastojanja Udruge Poseban prijatelj za uključivanjem u društvo najranjivijih skupina društva, djece s teškoćama u razvoju, obrazovanjem i pomoći roditeljima djece s teškoćama i njihovom ravnopravnom uključivanju u lokalnu zajednicu.

Podržite naš rad – skenirajte kod aplikaciji za e-bankarstvo

IBAN: HR 7623600001102283431

Svaka donacija korak je prema uključivosti i ravnopravnosti djece s teškoćama u razvoju u društvenu zajednicu u kojoj odrastaju kao ravnopravni članovi.